

Příloha
Současná podoba místa

Současná podoba hřbitova

Současný pohled z ulice Lidická

Současný pohled z ulice Tylova

Současný pohled na plochu hřbitova, vpravo je škola.

Umístění repliky náhrobku rabína Horowitze (22. 4. 2013)

Současný pohled na plochu hřbitova před školou, kde byl v roce 2001 umístěn památník, který hřbitov připomíná.

Modlitba v den výročí úmrtí rabína Horowitze (18.11.2014)

Příloha
Nalezené náhrobní kameny

Nálezy z roku 2003 na ploše hřbitova – uloženo v prostějovském muzeu

Nálezy v Mlýnské ulici, Prostějov – květen 2015

Nálezy v obci Seloutky – červenec 2015

Nalezená část náhrobku patří dle dosavadního šetření zemřelé Chani Fleischer(ové) (19. 6. 1854), manželce Moše Fleischera.

V této obci se dle ústního svědectví nacházejí cca. 4 větší náhrobky jako součást krytí kanalizace. Další náhrobky jsou součástí jednoho stavení, které nebylo doposud zpřístupněno.

NOTES

HARR VEITH

EHRENSTAMM

Journal of Management Education 35(1)

Reinhold (23) von der Universität
Strasbourg, Frankreich
bei Paris

2000

• 已故之弟 金永昌 實業家

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

[illegible]

עַד הַמִּצְבָּח, עַל מוֹת אִישׁ בֶּר לֵב, הוֹלֵךְ תַּמִּים
כַּעֲקֹבִי אֲבִיחֹו הָלַךְ כְּנֶפֶשׁ חֲפֵצָה כָּל הַיָּמִים
עָתָה, הֵנָּה שׁוֹכֵב מְרוּגְלוֹתָיו אֶתִּי שׁוֹכֵן מְרוּסִימִים

הַדָּר מִשְׁחָצִי
הַיֵּשֶׁשׁ
מְכֻבָּד בִּישִׁישִׁים
שׁוֹעֵי יְנִישָׁא פִּימִם נֶבֶד
הַגִּדִיר הַיֵּשֶׁשׁ
מִאֲמַצִּי יִצְחָק בֶּר
הַדָּר הַתִּיר בִּירָא
יַעֲבֹד אֶל אֲרֵב יִבְחֵר
עֵזֶן עֲשֵׂנוּ בִּין בְּרִי
יִתֵּן פְּשָׁלִים בְּעַל שְׂרִי
גִבּוֹר כֹּסֶת עֲלִיזֵן הַ
הַנִּגְבֵּה
SES XWEIG
Lohn & Co. Ltd. 810

PROSTĚJOVSKÝ deník

www.prostejovskydenik.cz

Tropická vedra
Jak na pitný režim,
radi lékárka ... 2

**Předplaťte si
regionální Deník**

**a získáte 5 lekcí jízdy
na ponících Více na straně 5**

**Příští stanice:
Wintonovo
nádrazí?**

Petici za symbolické
uctění zachránce
669 židovských dětí
inicioval režisér Matej
Mináč

více uvnitř

Už po šestnácté
se stane Velehrad
dějštěm Dnů lidí
dobré vůle – osla-
vy státního svátku
připomínajícího
příchod slovan-
ských věrozvěstů
Cyrila a Meto-
dže na Mora-
vu. Letos navíc
tomu je 1200 let
od narození Me-
toděje a čtvrt
století od návštěvy papeže Jana
Pavla II. na Velehradě. Prvním
z vrcholů oslav bude kon-
cert Večer lidí dobré vůle
v sobotu večer před ve-
lehradskou bazilikou,
druhým nedělní bo-
hoslužba.

**4. - 5.
ČERVENCE**

Mezi osobnostmi, které v tyto světeční
dny pravidelně Velehrad navštěvují,
kromě hodnostářů katolické církve
v čele s arcibiskupem pražským a pri-
masem českým kardinálem Domini-
kem Dukou jsou také významní
lidé z celého
spekttra společenského života
naši vlasti. Mezi těmi nebudou
letos chybět například českoslo-
venský fotbalový reprezentant
a mistr Evropy
z roku 1976 An-
tonín Panenka,
houslista, skladatel a primáš Hradčtanu
Jiří Pavlica, slovenská kapela No Name
nebo česká folková legenda Nezmarů či
řecký sbor Thessaloniki's Choir of Saint
Gregorios Palamas Cathedral.

Zítejší program
odstartuje v 9 ho-
din turnaj v ping-
pongu s názvem
Propinkajte se
až na Velehrad.
O hodinu poz-
ději začne soutěž
ve fotbalových
dovednostech.
Chtějí nebudou
ani mezinárodní
selekční vozíčkáři
či pořad Mladí
fandi Velehradu
aneb Nabízejí program pro děti a mlá-
dež. Od 19.30 hodin se uskuteční slav-
nostní koncert Večer lidí dobré vůle,
kterým bude už provázet Barbora
Černošková a herec Filip Tomsa.

Vyrcholením národní pouti bude
slavnostní bohoslužba v neděli
v 10.30 hodin na nádvoří před bazi-
likou. Jejím hlavním celebrantem bude
kardinál Dominik Duka, kazatelem
pak olomoucký
arcibiskup Jan
Graubner. Slav-
nostní poutní mše i Večer lidí
dobré vůle budou přenášeny
Českou televizí a Českým roz-
hlasem Praha. V neděli v 15 ho-
din zahájí v pout-
ní prodejnu
Velehradského
domu sv. Cyrila a Metoděje výstavu ve-
lokoformátových fotografií Člověk a víra,
která potrvá do konce srpna. Vernisáž
se uskuteční za účasti arcibiskupa Jana
Graubnera a kardinála Dominika Duky.

Desetitisíce poutníků míří na Dny lidí dobré vůle

**Bohatý program pro všechny,
láká arcibiskup Jan Graubner**

Je to největší pravidelná pout v re-
publice a hlavní oslava státního
svátku slovaných věrozvěstů.
Tady se symbolicky dotykáme ko-
řenů naší křesťanské kultury
vyrůstající z přijetí evangelia.
Tady si připomínáme naši
odpovědnost za odcitlivost
otců, za budoucnost ná-
roda. Chceme-li uchovat
křesťanské hodnoty, musíme i dnes čerpat z kořenů
evangelia jeho uváděním do života. Velehrad nabí-
zí bohatý program pro všechny, malé i velké, rodiny
i děti a mládež. Živě společně s nimi je pro všechny po-
zváním a povzbuzením.

TEXT: DENÍK/PAVEL BOHUN, GRAFIKA: DENÍK/ONDŘEJ ČANÍK

Nepřehlédněte

**Čisté vodě v přehradě pomůže
o polovinu méně fosforu**

Plumlov, Mostkovice – Po-
kud se nesníží přísun fosforu
do plumlovské přehrady o po-
lovinu, sinice se budou v pře-
hradě objevovat pořád. Vy-
plynulo to ze studie, kterou si
nechal vypracovat Povodí
Moravy. Bilanční studie, kte-
rá podrobně monitorovala
přítoky v celém povodí
plumlovské přehrady, potvrdila,
že rozvoj sinic v létě způ-
sobuje vysoký přísun fosforu
do nádrže. Ten pochází pře-
devším ze splásků, které vy-

pouštějí do přehrady okolní
obce.
Podle odborné analýzy, kte-
rou si nechal Povodí Moravy
zhotovit, je hlavním znečiš-
tovatelem vody v přehradě fos-
for z komunálních odpadních
vod. „Aby se omezilo riziko
rozvoje sinic, bude nutné sní-
žit přísun fosforu o padesát
procent,“ uvedla mluvčí Po-
vodí Moravy Gabriela Tomič-
ková.

Více čtěte v dalším vydání
Prostějovského deníku

Hledají se židovské náhrobky. Lidé je mají na svých zahradách

HANA MASARIKOVÁ

Prostějov – K nejvýznamně-
jším židovským komunitám na
Moravě patřil po mnoho sta-
letí i Prostějov. Za židovskými
dějinami v Prostějově však
udělaly nacistická okupace a
holocaust tragickou tečku. Tu
připomínal i starý židovský
hřbitov, kde bylo do začátku
dvacátého století pohřbeno
dva tisíce prostějovských oby-
vatel. Z místa odpočinku se
však v průběhu let stal park a
spolu s touto změnou zmizely i

náhrobní kameny s texty, kte-
ré popisují životní osudy zábo-
rmělých. O obnovu starého
hřbitova i židovské historie se
nyní snaží židovská obec spo-
lu s prostějovským muzeem.

**Hebrejské knihy
z Prostějova**

„Prostějov patřil k jedné z nej-
významnějších židovských
komunit na Moravě. Už na po-
čátku sedmnáctého století se
zde tiskly hebrejské knihy, a to

více než sto let před Brnem a
Mikulovem. Ve zdejší nábo-
ženské škole působili rabíni,
jejichž jména a učení si zbožní
Židé připomínají do dnešních
dnů, jako byl například Cvi
Jehošua Horowitz. Sláva pro-
stějovské židovské komunity
vrcholila v průběhu devate-
náctého století, kdy se žido-
vští podnikatelé podíleli na bu-
dování místního průmyslu.“
přiblížil historii Tomáš Jeli-
nek, bývalý předseda Židov-
ské obce v Praze.
Poltračování na straně 3

POČASÍ V KRAJI

OLOMOUČ	13/32
PROSTĚJOV	12/26
PŘEROV	12/26
ŠUMPERK	14/23
JESENÍK	13/22
2	BIO

V pražském Klementinu byla tento
den naměřena nejvyšší teplota
v roce 1952 (34,4 °C) a nejnižší
v roce 1864 (8 °C).

9 771801 984028

ON-LINE ROZHOVOR

s ředitelům Resortu
Valachy Velké Karlovice

TOMÁŠEM BLABOU

Ptejte se již nyní,
► T. Blabla vám bude odpovídat
ve ČTVRTEK 9. července
od 11 do 12 hodin.
www.prostejovskydenik.cz

Plzeň 2015
Evropské hlavní
město kultury

Přehlídka evropských hudebních lahůdek
na Rock for People Europe v Plzni 3–5/7/2015

Hledají se židovské náhrobky. Máte je doma?

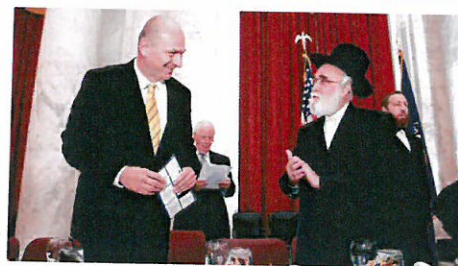

FOTO 1 Panorama hřbitova v pohledu směrem k dnešní škole je vytvořené z fotografií, které byly pořízeny před vytrháním náhrobků asi v roce 1943. Foto: SOKA **FOTO 2:** Levý náhrobek Mojžíše Zweiga (1750–1840), předka Stefana a Maxe Zweigových, je na horní části ozdoben nádobou na umývání rukou, což je tradiční symbol levitů. Foto: archiv **FOTO 3:** Jeden z úlomků nalezených v Mlýnské ulici. Foto: Marie Dokoupilová **FOTO 4:** Dne 18. června se v americkém senátu hovořilo o ochraně židovských hřbitovů v Evropě. Na snímku je rabín Louis Kestenbaum a velvyslanec ČR v USA Petr Gandalovič. Foto: archiv

Dokončení ze strany 1

Židovské dějiny v Prostějově však utula nacistická okupace a holocaust. Osudy Židů připomínal i starý židovský hřbitov, který se v letech 1801 až 1943 rozkládal na ploše mezi Lidickou, Studentskou, Tylovou ulicí a budovami Reálného gymnázia a základní školy.

„Středem hřbitova vedla cesta lemovaná stromy, z nichž některé ještě dnes najdeme parčíkem před školou. V této 'zahradě živých', jak se hřbitovu říká hebrejsky, bylo do počátku dvacátého století pohřbeno asi dva tisíce prostějovských obyvatel,“ uvedl Tomáš Jelínek.

Ačkoli později byl založen nový židovský hřbitov v Brněnské ulici, židovská komunita o místo odpočinku svých předků v dnešní Studentské ulici nadále pečovala. Posled-

ní velké opravy provedl kamenošochařský mistr František Beck v září 1937, pak ale došlo ke zničení hřbitova. „Vedení města chtělo koncem třicátých let hřbitov zrušit a zříditi zde sad. Židovská obec se tomu bránila, protože z náboženských důvodů není možné hroby rušit, tak jako se stalo u sousedního katolického hřbitova,“ přiblížil Tomáš Jelínek.

Po německé okupaci v březnu 1939 a vzniku protektorátu se však postavení židovské komunity radikálně změnilo, což chtěli někteří představitelé města využít. Důvěrník XIV. prostějovské čtvrti v květnu 1939 napsal doporučení městské radě, aby „využila doby a hřbitov proměnila v park“. Představitelé židovské obce asanaci vzdorovali a město se pokusilo hřbitov vlastnit.

„Magistrát ale ve své snaze pozemek získat 've veřejném zájmu' narazil na mnohem silnější zájem nacistů, kteří si veškerý židovský majetek převáděli pod svou správu. Trvalo ještě několik let, než prostějovský německý starosta koupil arizovaný hřbitov od nacistického Vystěhovaleckého fondu pro Čechy a Moravu. Tak s největší pravděpodobností došlo v roce 1943 k vytrhání 1924 náhrobních kamenů. Část jich byla asi rozprodána k dalšímu zpracování a většina starších deskových náhrobků sloužila jako stavební materiál,“ uvedl Tomáš Jelínek.

Po válce hřbitov sloužil jako hřiště a stávaly tam i kolotoče. V padesátých letech měl na místě vyrostl bazén, nakonec ho nahradil malý park. V letech 1970–1974 byla za hranou hřbitovního pozemku po-

stavěna škola, jejíž parkoviště je umístěno do západní části hřbitova. Ostatky pochovaných zde zůstaly do dnešních dnů.

Dějinná místní židovské komunity se dlouhodobě věnuje historička Marie Dokoupilová z Muzea a galerie Prostějov, která o zániku starého židovského hřbitova napsala odbornou práci. „Jedním z úkolů, který pro badatele zůstává, je objasnit, kam zmizely historicky cenné náhrobky,“ řekla historička Marie Dokoupilová.

Rozsáhlý soubor přepisů textů všech náhrobních kamenů a mapa jejich rozmištní se nachází v pražském židovském muzeu. „S trochu štěstí bychom mohli zjistit, komu takový náhrobek patřil. Ze zkušenosti z několika míst v Česku, kde se po roce 1989 našly za války odstraněné ná-

hrobní kameny, máme naději, že by se něco podobného mohlo podařit i v Prostějově. Často se kameny nevozily příliš daleko. Někde se použily na dláždění dvora, jinde k úpravě koryta řeky,“ vysvětlil Tomáš Jelínek.

Před měsícem se podařilo najít několik úlomků náhrobků, které sloužily k vydláždění chodníků mezi záhony v Mlýnské ulici. „Svědectví vypovídají, že si lidé vozili kameny přímo ze židovského hřbitova. Jelikož byly deskové náhrobky na přepravu příliš velké a těžké, rozbíjeli je na menší kusy. Je tak pravděpodobné, že lidé v Prostějově mohou mít ještě dnes na svých zahradkách či dvorcích úlomky náhrobků s texty, které popisují životní osudy zemřelých,“ poznamenal Tomáš Jelínek.

Do mapování osudu staré-

ho židovského hřbitova se mohou zapojit i lidé. „Každý nový náález může přinést zajímavá zjištění. Lidé se mohou obracet přímo na naše muzeum, uvidíme také fotografie či jiné dobové dokumenty,“ vyzvala Marie Dokoupilová z prostějovského muzea.

O obnovu starého židovského hřbitova se od roku 2013 zasazuje i rabín Louis Kestenbaum z New Yorku. „Jeho cílem je, aby místo získalo píetní charakter, který mu náležel. Nalezené zbytky náhrobků mohou i současníkům připomenout, co dnes již v Prostějově vnímá málokdo. Místo posledního odpočinku prostějovských rabínů, otce Edmunda Husserla či předků spisovatele Stefana Zweiga se tak může vrátit alespoň na duchovní mapu dnešního Prostějova,“ uzavírá Tomáš Jelínek.

Palec nahoru, palec dolů

Hasiči oslaví výročí i rozšíření muzea

Hned několik událostí oslaví o víkendu v Čechách pod Kosířem. Místní hasičská jednotka bude vzpomínat sto čtyřicet let svého založení, hasiči také dostanou kryté prostory pro přípravu na závody. Obec navíc otevře další část Hasičského muzea. Akce začne už v sobotu večer slavnostní schůzí hasičů ve velkém sálu multifunkční budovy. Hlavní část programu však proběhne v neděli. „O půl druhé proběhne slavnostní otevření nové části muzea a volnočasového areálu. Své dovednosti ukážou také místní hasiči všeho věku. Od dvou hodin je zajištěn občerstvení,“ zvou organizátoři. (ham)

Stěžovala si na hluk, stála za ním nemoc

Rušení nočního klidu ve středu po třetí hodině ráno oznámila policistům žena z obce na Prostějovsku. „Sousedé ji měli rušit usilovnou prací ve svém domě. Oznámovatelka si myslila, že se jí sousedé chtějí probourat do domu. Proto žádala o příjezd policie,“ uvedl policejní mluvčí František Korínek. Hlička po příjezdu na místo zjistila, že u sousedky ženy je tma a klid. Oznámovatelka si přesto stěžovala na trvajícím hluk. „Situace se vysvětlila posleze. Žena policistům sdělila, že se již delší dobu léčí na psychiatrii a bere léky. Toho dne si je však zapomněla vzít,“ uzavřel František Korínek. (sob)

Deník sleduje

Muzeum v Dobromilicích čeká na dokončení. Termín posunuli

Dobromilice – Dokončení muzea v Dobromilicích se odkládá. Budova s expozicemi přibližujícími region dostala na svou rekonstrukci dotaci. Obec však musela požádat o odložení termínu dodělání prací. „Očekáváme ho nově na konci října letošního roku. Na Regionálním operačním pro-

gramu nám odsouhlasili prodloužení. Protáhlo se nám výběrové řízení a původní termín bychom tak nestihli,“ uvedl starosta Dobromilic Pavel Drmouš. V budově by kromě muzejních expozic měly vzniknout také prostory pro kulturní a společenské akce. (sob)

Do Plumlova se o víkendu sjedou trabanty

Plumlov – Autokemp Žralok ale také celé okolí Plumlova se o víkendu stane motorem Hané. Dorazí sem kolem dvou set trabantů i wartburgů, které se představí lidem a jejich posádky také porovnají síly. „Návštěvníky čeká doprovodný program včetně soutěží

trabantů. K vidění bude slalom, závod trabantů-šlapadel i test znalostí,“ sdělil pořadatel Trabant srazu Morava Jan Karbaš.

Prozradil například, že v sobotu od devíti hodin se kolona aut přesune do Vyškova, od čtrnácti hodin pak přijdou na

řadu právě soutěže v autokempu. „Děláme na tom s kolegy už od ledna. Trasu spanilé jízdy jsme navíc kvůli uzavření Brodu u Prostějova museli měnit,“ sdělil pořadatel akce. Ta bude završená slavnostním vyhlášením a ohnostrojením. (sob)

ČÍSLO DNE

752

Do průzkumu ochránců se zapojilo 752 žáků z okresu. Děti se ptali, jaké je jejich nejoblíbenější místo. Do těchto lokalit pak budou směřovat další akce.

TENTO INZERÁT PLATÍ
JAKO SLEVA 25% Z PLNÉHO VSTUPNÉHO

KVĚTY

19. CELOSTÁTNÍ VÝSTAVA KVĚTIN
A ZAHRADNICKÉ TRHY

9. - 12. 7. 2015

6. výstava zahrádkářů, zahrádkářů a magie

VÝSTAVNÍ MÍSTO
Festival vstřípní Kačky Fialové

otevřeno: 9 - 17 hod.

VÝSTAVIŠTĚ LYSÁ NAD LABEM
Mlýnský náhon 1727, 289 22 Lysá nad Labem,
tel.: 325 555 202, fax: 325 552 050, e-mail: vlt@vlt.cz

DAVON®

KOOPERACE

– NABÍDKA VÝROBNÍCH KAPACIT

Společnost DAVON s.r.o. se sídlem v Uničově nabízí výrobní kapacity:

- Horizontální vyvrtávačka WFT 13 CNC (5 os)
- CNC ohraňovací lis AD-R 40220
- Výroba svařenců dle ČSN EN ISO 3834-2
- Vibrační žitání zařízením VZ4H
- Tryskání a lakování ocelových dílů

DAVON s.r.o., Šumperská 1353, 783 91 Uničov
Česká republika
Mob.: +420 608 543 543, tel.: +420 585 004 543
kooperace@davon.cz, www.davon.cz